

มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมภาวะมลพิษของสิ่งแวดล้อมทางทะเลในการ
จัดการน้ำเสียและกลิ่นจากท่าเทียบเรือประมง สะพานปลาและกิจการแพ
ปลา"(ร่าง)"

THAILAND'S LEGAL MEASURE ON CONTROL THE POLLUTION OF THE
MARINE ENVIRONMENT IN THE MANAGEMENT OF WASTE WATER AND
ODOR FROM FISHING PORT, FISH WHOLESALE MARKET AND FISH
AGENT ACTIVITIES"(draft)"

จารุวรรณ สิงห์พันธ์¹, มณิยาหมัดอหลี², นันทศิริศิริอนันต์³, มิลินตาจรสิทธิ์⁴, วนิดากลับจันทร์⁵, โรสลิน
ทองคำ⁶, สุวรินทร์ปานขวัญ⁷, ศาตรา แก้วแพง⁸

---

¹จารุวรรณ สิงห์พันธ์ นิสิต.,สาขานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา 90000
Jaruwat Singhan Undergraduate ., Department of Law, Faculty of Law, Thaksin University,
Songkhla Campus, 90000

²มณิยา หมัดอหลี นิสิต.,สาขานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา 90000
Montiya Madarhlee Undergraduate ., Department of Law, Faculty of Law, Thaksin University,
Songkhla Campus, 90000

³นันทศิริ ศิริอนันต์ นิสิต.,สาขานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา 90000
Nantasiri Sirianan Undergraduate ., Department of Law, Faculty of Law, Thaksin University,
Songkhla Campus, 90000

⁴มิลินตา จรสิทธิ์ นิสิต.,สาขานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา 90000
Milinta Jorasit Undergraduate ., Department of Law, Faculty of Law, Thaksin University,
Songkhla Campus, 90000

⁵วนิดา กลับจันทร์ นิสิต.,สาขานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา 90000
Wanida Klabjan Undergraduate ., Department of Law, Faculty of Law, Thaksin University,
Songkhla Campus, 90000

⁶โรสลิน ทองคำ นิสิต.,สาขานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา 90000

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามาตรการและประสิทธิภาพของกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมจัดการน้ำเสียและกลิ่นจากท่าเทียบเรือประมง สะพานปลาและแพปลา⁹ อำนาจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมาย¹⁰ จากการสำรวจพบว่ากิจการท่าเทียบเรือประมงและแพปลานับเป็นกิจการที่สร้างรายได้ให้แก่ประเทศเป็นอย่างมาก ปัจจุบันมีท่าเทียบเรือประมง 735 แห่งทั่วประเทศ (กรมเจ้าท่า 2543) กระจายตามพื้นที่ชายฝั่งทะเลและปากแม่น้ำ กระบวนการทำงานต่างๆที่เกิดขึ้นในบริเวณท่าเทียบเรือประมงและแพปลามีหลายกระบวนการตั้งแต่ขนย้ายสัตว์น้ำจนถึงทำความสะอาดท่าเทียบเรือประมงและแพปลาเมื่อน้ำเสียเหล่านี้ถูกปล่อยลงแหล่งน้ำธรรมชาติหรือแหล่งน้ำสาธารณะจึงส่งผลให้แหล่งน้ำนั้นมีคุณภาพเสื่อมโทรมลง¹¹ ด้วยเหตุนี้ผู้เขียนจึงเสนอแนะให้มีการกำหนดมาตรการในการควบคุมน้ำเสียจากท่าเทียบเรือและแพปลาที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพรวมถึงมาตรการทางกฎหมายในการกำหนดรายละเอียดเสนอแนะให้มีการแก้ไขอำนาจหน้าที่ดูแลจัดการและควบคุมน้ำเสียและกลิ่นจากกิจการ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินการต่างๆที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ กล่าวคือสามารถยกระดับอาชีพประมงและสัตว์น้ำด้านคุณภาพความสะอาดเพื่อให้สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือสามารถอนุรักษ์ธรรมชาติและจัดการสิ่งแวดล้อมของไทยให้พัฒนาอย่างยั่งยืนและควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจ

Rosalyn Thongkam Undergraduate ., Department of Law, Faculty of Law, Thaksin University, Songkhla Campus, 90000

⁷ สุวนันท์ ปานขวัญ นิสิต.,สาขานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา 90000

Suwanan pankwan Undergraduate ., Department of Law, Faculty of Law, Thaksin University, Songkhla Campus, 90000

⁸ ศาสตรา แก้วแพง อาจารย์ ดร. .,สาขานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา 90000

Sattra Keawphang Lecturer. Dr. ., Department of Law, Faculty of Law, Thaksin University, Songkhla Campus, 90000

Abstract

The he objective of this thesis is to study the measures and the efficiency of the laws that are used to control the waste water and odor management from fishing docks and fish raft businesses. Authority of relevant departments, including problems and obstacles in the enforcement of legal measures From the survey, it is found that the fishing port and fish raft businesses are considered a business that generates a lot of income for the country. Currently, there are 735 fishing piers nationwide (Harbor Department 2000) distributed in coastal areas and estuaries. Various work processes that occur in the area if there are fishing boats and fish rafts, there are many processes from moving animals to cleaning docks and fish rafts when these wastewater is discharged into natural or public water sources. Resulting in the quality of that water source to deteriorate. For this reason, the author suggests that measures for controlling waste water from docks and fish rafts are harmful to health, including legal measures for specifying details, as well as recommending amendments to authorities. Manage and control waste water and odor from the business. To be clear in the various operations that affect the economy. That is to say, it is able to upgrade the fishery and aquaculture levels of cleanliness quality to be able to compete with other countries, and the most important thing is to be able to conserve nature and manage Thailand's environment for sustainable development and economic development.

---

⁹ประกาศกระทรวงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องกำหนดให้ทำเทียบเรือประมงสะพานปลา และกิจการแพปลาทุกขนานเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ หรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ประกาศในราชกิจจานุเบกษาวันที่ 18 พฤษภาคม 2549 เล่ม 123 ตอน 50 ง หน้า 15

¹⁰กัญทรัตน์ จิระประเสริฐสุข. “มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมและจัดการน้ำเสียและกลิ่นจากกิจการทำเทียบเรือประมง สะพานปลา และกิจการแพปลา”. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2560.

¹¹ปิยะ สุราสา,มารุต สุขสมจิตร,อำนาจ สุดโตและโสภณ ร่องเมือง. (ม.ป.ป.). ทำเทียบเรือประมงสะพานปลา และแพปลากับแนวทางการจัดการ. กรุงเทพฯ : กรมควบคุมมลพิษ.

คำสำคัญ ทำเทียบเรือประมง สะพานปลา แพลลา น้ำเสีย กลิ่นเหม็น

บทนำ

ในปัจจุบันมีกิจการต่างๆมากมายที่เป็นเหตุทำให้เกิดสภาพน้ำเสียและกลิ่นเหม็น ไม่ว่าจะเป็นน้ำเสียจากกิจการ ร้านค้าและอาคารที่ทำการชุมชนที่มีบ้านเรือนที่อยู่อาศัยหลายๆหลังคาเรือน ย่านการค้าหรืออาคารที่ทำการ ล้วนจำเป็นต้องใช้น้ำเพื่ออุปโภคบริโภคส่วนหนึ่งกลายเป็นน้ำทิ้งไม่ว่าจะมาจากห้องน้ำห้องส้วม จากการชำระล้างสุขภัณฑ์ ฟังชักฟอก หรือจากโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นน้ำทิ้งจากการผลิตปุ๋ยที่ใช้ในการเกษตร การเลี้ยงปลุสัตว์และอีกปัญหาใหญ่ที่ทำให้เกิดน้ำเสียคือการประกอบ¹² กิจการทำเทียบเรือประมง สะพานปลาและแพลลา เป็นกิจการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมผลผลิตสัตว์น้ำจากผู้ผลิตส่งต่อไปยังผู้บริโภค ซึ่งเป็นกิจการที่สร้างรายได้อย่างมหาศาลเข้าสู่ประเทศ ซึ่งเป็นกิจการอีกอย่างหนึ่งที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเนื่องจากการปล่อยทิ้งของเสียและน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมต่างๆ¹³ ไม่ว่าจะเป็นการขนถ่ายสัตว์น้ำจากเรือประมงหรือผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ การล้างทำความสะอาดสัตว์น้ำ การคัดแยกสัตว์น้ำตามชนิดและขนาดที่ตลาดต้องการ ไปจนถึงการทำความสะอาดทำเทียบเรือ สะพานปลาและแพลลาล้วนส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นมลพิษทางน้ำหรือมลภาวะทางกลิ่น ทั้งนี้ปัญหาอันเกี่ยวกับเรื่องมาตรการทางกฎหมายซึ่งจะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีการกำหนดมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมและจัดการน้ำเสียและจัดการทำเทียบเรือประมง สะพานปลาและแพลลา¹⁴ โดยในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 เป็นหลักอันได้แก่ การประกาศพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ การกำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด การกำหนดประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องควบคุมการปล่อยอากาศเสีย น้ำทิ้งหรือขยะมูลฝอย การจัดตั้ง คณะกรรมการควบคุมมลพิษ เพื่อจัดทำนโยบายและแผนงานประสานงานในการลดปัญหามลพิษและเสนอมาตรการในการป้องกันมลพิษ"¹⁵

---

¹²Uba. (2557). บทความด้านเทคโนโลยีกับการบำบัดน้ำเสีย. (ม.ป.ท.) : Uba. สืบค้นเมื่อ 30 มกราคม 2563, จาก<http://www.uba.co.th/index.php/easyblog/entry>

¹³ปิยะ สุราสา,มารุต สุขสมจิตร,อำนาจ สุดโตและโสภณ ร่องเมือง. (ม.ป.ป.). ทำเทียบเรือประมงสะพานปลาและแพลลากับแนวทางการจัดการ. กรุงเทพฯ : กรมควบคุมมลพิษ.

¹⁴กัญชรรัตน์ จิระประเสริฐสุข. “มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมและจัดการน้ำเสียและกลิ่นจากกิจการทำเทียบเรือประมง สะพานปลา และกิจการแพลลา”. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2560.

วัตถุประสงค์การทำวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่ใช้ในการควบคุมและจัดการน้ำเสียและกลิ่นจากท่าเทียบเรือประมงสะพานปลาและกิจการแพปลา
2. เพื่อศึกษาถึงและพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวข้องกับการควบคุมและจัดการน้ำเสียและกลิ่นจากท่าเทียบเรือประมงสะพานปลาและกิจการแพปลา"

ทบทวนวรรณกรรม

ในปัจจุบันได้มีปัญหาเกิดขึ้นจากมลพิษทั้งทางน้ำและอากาศซึ่งมีผลกระทบต่อสาธารณสุขชนเป็นอย่ง ยิ่ง และในการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าวผู้วิจัยต้องการที่จะห้ขบยกวิทยานิพนธ์ที่มีประเด็นปัญหาที่ เกี่ยวเนื่องในเรื่องมลพิษ พร้อมทั้งวิธีการศึกษาหลักการและมาตรการทางกฎหมายดังกล่าวซึ่งเป็นแนวทาง การศึกษา ดังนี้

กฎหมายซึ่งเป็นเป้าหมายของการวิจัย

- 1.พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535
- 2.พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535
- 3.พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ.2535
- 4.พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ.2496

วรรณกรรมที่เป็นปัจจัยหรือตัวแปรสำคัญเพื่อการวิจัย

1.อำนาจของเจ้าพนักงานตรวจสอบมลพิษ (ประเภทโรงงานอุตสาหกรรม) เป็นข้อพิจารณาอำนาจ ของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษในการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษ ประเภทโรงงานอุตสาหกรรมตามกฎหมาย ว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ¹⁶

2.มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมมลพิษทางอากาศ (ประเภทโรงงานอุตสาหกรรม)¹⁷ มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและควบคุมมลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้นจากโรงงานอุตสาหกรรม พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มาตรา 60 บัญญัติว่าในกรณีที่มี การประกาศกำหนดให้ท้องที่ใดเป็นเขตควบคุมมลพิษ¹⁸

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 กำหนดบทลงโทษผู้ฝ่าฝืนกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 (5) หรือ (7)¹⁹

---

¹⁵ กรมควบคุมมลพิษ. (ม.ป.ป.). เกร็ดความรู้มลพิษทางทะเล. กรุงเทพฯ : กรมควบคุมมลพิษ. สืบค้นเมื่อ 29 มกราคม 2563, จาก http://www.pcd.go.th/info_serv/water_marine.htm

3.มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษ²⁰
เป็นการศึกษากลุ่มน้ำลำตะคองตอนล่าง (กม.ที่ 0-24)จังหวัดนครราชสีมาโดยการกำหนด ค่าความเข้มข้น
ของสารมลพิษในน้ำทิ้งที่ยินยอมให้แหล่งกำเนิดน้ำเสียแต่ละประเภทระบาย ออกสู่สิ่งแวดล้อมได้โดยมิได้
คำนึงถึงความสามารถในการรองรับมลพิษของแหล่งน้ำจากพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ
สิ่งแวดล้อม แห่งชาติ พ.ศ. 2535จะได้เปิดโอกาสให้มีการกำหนดมาตรฐานการระบายน้ำทิ้งลงสู่แหล่งน้ำ²¹

วิธีการวิจัย

"งานวิจัยนี้เป็นเชิงคุณภาพโดยการค้นคว้าทางเอกสาร ได้แก่ ตำรา รายงานการวิจัย ข้อมูลสถิติ
ตลอดจนคำพิพากษาที่เกี่ยวข้อง แล้วนำเอกสารเหล่านี้มารวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ เพื่อศึกษาหาข้อสรุป
และมีข้อเสนอแนะต่อไป"

---

¹⁶Suchanun Hansa-Udom,พ.ศ. 2559,ข้อพิจารณาอำนาจของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษในการตรวจสอบ
แหล่งกำเนิดมลพิษ ประเภทโรงงานอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษา
คุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ,ปีที่9(ฉบับที่2)

¹⁷พวงผกา บุญโสภาคย์,ประสาน บุญโสภาคย์และณภัช นธกิจไพศาล, พ.ศ.2560,มาตรการทางกฎหมายใน
การป้องกันและควบคุมมลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้นจากโรงงานอุตสาหกรรม,(ม.ป.ท).

¹⁸พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

¹⁹พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535

²⁰Supawut mokmathakul,(ม.ป.ป),มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่ง
กำหนดมลพิษ ศึกษากรณีสุ่มน้ำลำตะคองตอนล่าง (กม.ที่ 0-24) จังหวัดนครราชสีมา,(ม.ป.ท.)

²¹พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

ผลการศึกษา

ปัจจุบันกิจการท่าเทียบเรือประมงสะพานปลา เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญอย่างมากของประเทศ เนื่องจากเป็นกิจการที่รวบรวมสัตว์น้ำจากผู้ผลิตและส่งต่อให้แก่ผู้บริโภคทั้งภายในและภายนอกประเทศ อย่างไรก็ตามกิจการต่างๆยังไม่ได้รับการควบคุมที่ดี เนื่องจากกิจการต่างๆเกิดขึ้นบริเวณท่าเทียบเรือทั้งการทำ ความสะอาดสัตว์น้ำ การคัดแยก การตกลงซื้อขายไปจนถึงการทำ ความสะอาดท่าเทียบเรือการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำโดยไม่มีการบำบัดหรือบำบัดไม่ถูกวิธีส่งผลกระทบต่อสัตว์น้ำรวมถึงผู้บริโภคด้วย

ปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆที่เกิดจากการจัดการท่าเทียบเรือประมงสะพานปลา ข้างต้นนั้นกรมการ ควบคุมมลพิษจึงได้มีการออกประกาศกำหนดให้ท่าเทียบเรือสะพานปลาทุกขนาดเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษโดย อาศัยตามมาตรา 69 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ตั้งแต่วันที่ 10 เมษายน 2549 ต้องบังคับการปล่อยน้ำเสียหรือของเสียให้เป็นไปตามเกณฑ์ตามประกาศกระทรวงธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือสู่สิ่งแวดล้อม

จึงเห็นว่าหน่วยงานภาครัฐล้วนให้ความสำคัญแก่การปล่อยน้ำเสียจากกิจการท่าเทียบเรือประมง และสะพานปลาอยู่น้อย อย่างไรก็ตามปัญหาในเรื่องการบังคับใช้กฎหมายยังคงมีช่องว่างทางกฎหมายบาง ประการ ปัญหาน้ำเสียยังคงไม่ถูกแก้ไขให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ในส่วนกฎหมายในการควบคุมและจัดการกับน้ำเสียจากกิจการท่าเทียบเรือประมงสะพานปลาและแพ ปลานั้นซึ่งตามมาตรา 70 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ได้ กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองท่าเทียบเรือประมงสะพานปลาและแพปลา เป็นแหล่งกำเนิดนั้นจะต้องมี หน้าที่ก่อสร้างติดตั้งหรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียก่อนการปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ แต่ก็ได้กำหนด โทษที่ผู้นั้นที่มีเครื่องบำบัดน้ำเสียหรือของเสียของน้ำทิ้งหรือระบายออกสู่สิ่งแวดล้อมนั้น หรือไม่สามารถบำบัด น้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษได้ สั่งให้แก้ไขตามมาตรา 70 วรรคสองการที่ผู้บริโภคนกิจการท่า เทียบเรือประมงสะพานปลาและแพปลาเจ้าของผู้ครอบครองไม่ดำเนินการแก้ไขตามที่เจ้าพนักงานควบคุม มลพิษกำหนดทางอาญาตามพระราชบัญญัตินี้ แต่จะเป็นเพียงความผิดลหุโทษตามมาตรา 368 วรรคหนึ่ง ประมวลกฎหมายอาญาเท่านั้น การบำบัดตามมาตรา 73 ที่กำหนดให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการได้รับ อนุญาตให้เป็นผู้บำบัดน้ำเสียแต่เนื่องจากไม่มีกฎหมายลูกที่กำหนดถึงเงื่อนไขและวิธีการ

จากกฎหมายดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าจะมีเพียงกฎหมายสำหรับการห้ามทิ้งและระบายน้ำเสียลงสู่ แหล่งน้ำธรรมชาติซึ่งจะมีบทบัญญัติหลายฉบับที่เกี่ยวข้องแต่กฎหมายแต่ละฉบับนั้น ไม่ได้กำหนดออกมา ควบคุมท่าเทียบเรือสะพานปลาและแพปลาโดยตรง ซึ่งลักษณะกฎหมายจะเป็นไปในทางภาพรวมไม่ได้มี

ลักษณะเฉพาะเจาะจง โดยในทางปฏิบัตินั้นจะทำได้โดยยากส่งผลให้ผู้มีอำนาจในการบังคับใช้กฎหมาย ต้องใช้ดุลพินิจซึ่งจะส่งผลให้เกิดความยากลำบากในการลงโทษผู้กระทำผิดทั้งยังส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมที่สุด

สำหรับปัญหาในเรื่องกลิ่นเหม็นยังพบว่าไม่มีกฎหมายในการควบคุมเฉพาะในการประกอบกิจการทำเทียบเรือประมงสะพานปลาและแพปลาอันส่งผลเดือดร้อนรำคาญต่อประชาชนโดยรอบแต่เนื่องจากไม่มีกฎหมายกำหนดจึงต้องนำพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ.2535 มาบังคับใช้ ในส่วนเหตุเดือดร้อนรำคาญและกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งโดยเนื้อหาของกฎหมายแล้วไม่เพียงพอต่อการบังคับใช้จึงยังต้องมีการปรับปรุงกฎหมายต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงเห็นได้ว่ามาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมมลพิษที่เกิดจากทำเทียบเรือประมงสะพานปลาและแพปลานั้นมีปัญหาและอุปสรรคเนื่องจากยังขาดตัวบทกฎหมายที่ควบคุมโดยเฉพาะเจาะจงจึงทำให้การแก้ไขปัญหามลพิษทั้งน้ำเสียและกลิ่นรบกวนต่อประชาชนไม่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างจริงจังทั้งนี้ปัญหาดังกล่าวไม่สามารถแก้ไขให้สำเร็จลุล่วงไปได้หากปราศจากการสนับสนุนของภาครัฐในการออกกฎหมายเพื่อควบคุมแก้ไขและฟื้นฟูความเสียหายของสิ่งแวดล้อม โดยจะต้องอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชนและที่สำคัญอย่างยิ่งคือภาคประชาชน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้ปัญหาดังกล่าวได้ถูกแก้ไขอย่างถูกต้องและยั่งยืนสืบไป"

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ควรออกกฎกระทรวงที่กำหนดหลักเกณฑ์ที่ให้เอกชนเข้ามาประกอบกิจการบำบัดน้ำเสียรวม โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 73 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เพื่อส่งเสริมให้เอกชนผู้มีความพร้อมทั้งด้านการลงทุนและความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญเฉพาะในการบำบัดน้ำเสียจากกิจการดังกล่าวเข้ามาแบ่งเบาภาระจากหน่วยงานภาครัฐในการก่อสร้างและติดตั้งระบบบำบัด อีกทั้งลดปัญหาเรื่องการติดตามและตรวจสอบระบบบำบัดน้ำเสียของเจ้าหน้าที่รัฐด้วย

2. ควรเพิ่มเติมและปรับปรุงข้อกำหนดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การสะพานปลาในด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมโดยบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. 2496 ในหมวดที่ 1 มาตรา 5 ที่กล่าวถึงวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ขององค์การสะพานปลาเพื่อให้องค์การสะพานปลาในฐานะที่เป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานระหว่างผู้ประกอบการและส่วนราชการและยังเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับผู้ประกอบการถ้าเทียบเรือประมงสะพานปลาและกิจการแพปลามากที่สุดให้มีอำนาจในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมบริเวณถ้าเทียบเรือประมงสะพานปลาและแพปลาได้อย่างแท้จริง

3. การห้ามทิ้งหรือระบายน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติจะมีบทกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องและคาบเกี่ยวกันอยู่หลายฉบับไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ.2456 พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ.2535 พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 และพระราชกำหนดการประมง พ.ศ.2558 แต่อย่างไรก็ดีกฎหมายแต่ละฉบับนั้นไม่ได้กำหนดออกมาเพื่อการจัดการควบคุมห้ามทิ้งหรือระบายน้ำเสียจากท่าเทียบเรือประมง สะพานปลาและกิจการแพปลาเป็นการเฉพาะ หากแต่มีเจตนารมณ์ในการคุ้มครองแหล่งน้ำสาธารณะ อีกทั้งในแต่ละฉบับได้มีการกำหนดในลักษณะของการกระทำความผิดไว้อย่างกว้างและไม่ชัดเจน เพราะฉะนั้นเพื่อให้กฎหมายสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงขอเสนอแนะให้มีการกำหนดกฎหมายเกณฑ์มาตรฐานในการควบคุมมลพิษทางน้ำแหล่งกำเนิดของแต่ละฉบับให้ชัดเจนเป็นหลักเกณฑ์ที่ต้องตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมายนั้นๆ ควบคู่กับการกำหนดคำนิยามของลักษณะและการกระทำที่เป็นความผิดต่อกฎหมาย เช่น คำว่า “ตื่นเงิน ตกตะกอน และสกปรก” คำว่า “ในลักษณะเป็นอันตรายต่อสัตว์น้ำ” ให้ชัดเจนโดยอ้างอิงจากเกณฑ์ควบคุมมาตรฐานที่กำหนดเพื่อให้สามารถลดปัญหาการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่และเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวอีกด้วย"

อ้างอิง

ประกาศกระทรวงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องกำหนดให้ท่าเทียบเรือประมงสะพานปลา และกิจการแพปลาทุกขนานเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ประกาศในราชกิจจานุเบกษาวันที่ 18 พฤษภาคม 2549 เล่ม 123 ตอน 50 ง หน้า 15

กัญทรรัตน์ จิระประเสริฐสุข. “มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมและจัดการน้ำเสียและกลิ่นจากกิจการท่าเทียบเรือประมง สะพานปลา และกิจการแพปลา”. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2560.

ปิยะ สุรสา,มารุต สุขสมจิตร,อำนาจ สุดโตและโสภณ รongเมือง. (ม.ป.ป.). ท่าเทียบเรือประมงสะพานปลาและแพปลากับแนวทางการจัดการ. กรุงเทพฯ : กรมควบคุมมลพิษ.

Uba. (2557). บทความด้านเทคโนโลยีกับการบำบัดน้ำเสีย. (ม.ป.ท.): Uba. สืบค้นเมื่อ 30 มกราคม 2563, จาก<http://www.uba.co.th/index.php/easyblog/entry>

ปิยะ สุรสา,มารุต สุขสมจิตร,อำนาจ สุดโตและโสภณ รongเมือง. (ม.ป.ป.). ท่าเทียบเรือประมงสะพานปลาและแพปลากับแนวทางการจัดการ. กรุงเทพฯ : กรมควบคุมมลพิษ.

กัญทรรัตน์ จิระประเสริฐสุข. “มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมและจัดการน้ำเสียและกลิ่นจากกิจการ
ทำเทียบเรือประมง สะพานปลา และกิจการแพปลา”. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2560.

กรมควบคุมมลพิษ. (ม.ป.ป.). เกร็ดความรู้มลพิษทางทะเล. กรุงเทพฯ : กรมควบคุมมลพิษ. สืบค้นเมื่อ
29 มกราคม 2563, จาก http://www.pcd.go.th/info_serv/water_marine.htm

Suchanun Hansa-Udom, พ.ศ. 2559, ข้อพิจารณาอำนาจของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษในการตรวจสอบ
แหล่งกำเนิดมลพิษ ประเภทโรงงานอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษา

คุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, ปีที่ 9 (ฉบับที่ 2)

พวงพกา บุญโสภณ, ประสาน บุญโสภณ และณปภัช นธกิจไพศาล, พ.ศ. 2560, มาตรการทางกฎหมายใน
การป้องกันและควบคุมมลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้นจากโรงงานอุตสาหกรรม, (ม.ป.ท).

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535

Supawut mokmathakul, (ม.ป.ป), มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่ง

กำหนดมลพิษ ศึกษากรณีลุ่มน้ำลำตะคองตอนล่าง (กม.ที่ 0-24) จังหวัดนครราชสีมา, (ม.ป.ท.)

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535